

De Afname, Indexen en Subtests

**Dé test voor diagnose en
evaluatie van taalproblemen
bij kinderen van 5 t/m 18 jaar**

Diagnose stellen

Stappenplan om tot diagnose te komen

1. Observatieschaal

De Observatieschaal is een invullijst voor de leerkracht, ouder en/of kind en kan vóór, tijdens of na een gestandaardiseerd onderzoek worden ingezet. De Observatieschaal beoordeelt de vaardigheden van het kind op het gebied van luisteren, spreken, lezen en schrijven tijdens dagelijkse activiteiten thuis en op school. De observatieschaal kan een beginpunt zijn voor een gesprek met de ouders waarbij gesproken wordt over de specifieke problemen die de ouders constateren bij hun kind. Er kan gevraagd worden om de ingevulde antwoorden te concretiseren of er een voorbeeld van te geven.

De Observatieschaal kan functioneren als leidraad voor systematische waarneming en stelt de onderzoeker in staat om taalgedrag in relevante communicatieve contexten te observeren en nauwkeurig te omschrijven. De informatie uit de Observatieschaal kan kwalitatief gebruikt worden in de totaalbeoordeling van een kind. De Observatieschaal helpt de onderzoeker om probleemgebieden te identificeren, waardoor verdere diagnostiek en passende interventies ingezet kunnen worden.

2. Kernscore + Receptieve TI + Expressieve TI

Als er beslist is om verder onderzoek te doen obv de vraag van ouders/school/de resultaten op de observatieschaal dan kan aan de hand van de verschillende indexen van de celf-5 een beeld verkregen worden van de mogelijkheden en de beperkingen van het kind op vlak van taal. Allereerst zal de kernscore bepaald worden. De kernscore is een index opgebouwd uit 4 subtests. De afnameduur bedraagt ongeveer 35-40 minuten. Afhankelijk van de leeftijd van het kind zal de kernscore andere onderdelen bevatten.

Nadat de kernscore is bepaald, kan er gekeken worden naar de receptieve en de expressieve taalmogelijkheden van het kind via de Receptieve Taal Index en de Expressieve Taal Index. Door de combinatie van deze 3 indexen te bekijken, wordt de meest accurate diagnostische informatie verkregen. Op basis van deze resultaten kan men besluiten of er een taalprobleem is of niet.

3. TVI (Taalvorm Index), TII (Taalinhoud Index) en het Pragmatiekprofiel

Nadat de Kernscore, de Receptieve en de Expressieve Taal Index zijn bepaald en er naar voren is gekomen dat er sprake is van een taalprobleem, kan er verder onderzoek plaatsvinden. Bij deze stap wordt er nagegaan hoe de Taalvorm en Taalinhoud zijn aangedaan door de verminderde taalprestaties. Ook het Pragmatiekprofiel kan meer duidelijkheid brengen over de communicatie- en conversatievaardigheden van het kind.

Het is mogelijk om de Receptieve en de Expressieve Taal Index tegen elkaar af te zetten om te kijken of er een significant verschil is tussen beiden indexen. Ditzelfde kan ook voor de Taalvorm en Taalinhoud Index. Hierdoor krijgt men zowel de sterktes als de zwaktes van het kind in kaart gebracht.

De kernscore voor iedere leeftijdscategorie wordt bepaald door de afname van vier subtest. Het afnemen van de kernscore neemt slechts 30-45 minuten in beslag en levert een globaal beeld van het taalvaardigheidsniveau. Naast de kernscore heeft de CELF-5-NL per leeftijdscategorie nog vier indexscores:

1. Receptieve Taal Index

De Receptieve Taal Index is een maat voor auditief taalbegrip en luistervaardigheid.

2. Expressieve Taal Index

De Expressieve Taal Index is een overkoepelende maat voor expressieve taalvaardigheden.

3. Taalinhoud Index

De Taalinhoud Index is een maat voor verschillende aspecten van de semantische ontwikkeling.

4.

• Taalvorm Index (5-8 jaar)

De Taalvorm Index is een globale maat voor het interpreteren en produceren van woord- en zinsstructuren.

• Taalgeheugen Index (9-18 jaar)

De Taalgeheugen Index is een maat voor aandacht, concentratie, en het kunnen onthouden, interpreteren en formuleren van mondelinge informatie en zinnen van toenemende lengte en complexiteit.

Het patroon van scores van een kind op de verschillende subtests en indexen draagt bij aan de interpretatie en geeft richting aan eventueel verder onderzoek en behandeling.

Subtests

Een overzicht van de subtests

Subtests CELF-5-NL	5 t/m 8 jaar	5 t/m 18 jaar	9 t/m 18 jaar
Zinnen Begrijpen (ZB)			
Linguïstische Concepten (LC)			
Woordstructuur (WS)			
Woordcategorieën (WC)			
Aanwijzingen Volgen (AV)			
Zinnen Formuleren (ZF)			
Zinnen Herhalen (ZH)			
Tekstbegrip (TB)			
Definities van Woorden (DW)			
Zinnen Samenstellen (ZS)			
Semantische Relaties (SR)			
Pragmatiekprofiel (PP)			

Zinnen Begrijpen (ZB)

Doel. Beoordeling van de vaardigheid van het kind om (a) steeds langer wordende gesproken zinnen te interpreteren, en (b) de plaatjes te selecteren die de betekenis van de zin aangeven.

Taak. Het kind wijst een afbeelding aan als respons op een mondeling aangeboden stimulus. Er is daarbij keuze uit vier antwoordmogelijkheden.

Linguïstische Concepten (LC)

Doel. Beoordelen van de vaardigheid om: a) gesproken opdrachten te interpreteren die basale concepten bevatten waarvoor logische operaties nodig zijn, zoals inclusie en exclusie, richting en timing; b) benoemde objecten uit verschillende afgebeelde keuzemogelijkheden te identificeren (aan te wijzen).

Taak. Het kind wijst objecten in aan die het best passen bij het mondeling aangeboden concept. Het kind moet kiezen uit een visuele reeks die 3 tot 18 elementen kan bevatten.

Woordstructuur (WS)

Doel. Beoordeling van het vermogen van het kind om (a) regels voor woordstructuur (morfologie) toe te passen voor het maken van vervoegingen, verbuigingen, afleidingen en vergelijkingen en (b) de juiste naamvalsform van voornaamwoorden te kiezen.

Taak. Een mondeling aangeboden zin bij een afbeelding afmaken (cloze-procedure) met de doelstructu(u)r(en).

Woordcategorieën (WC)

Doel. Het beoordelen van de vaardigheid van het kind om verbanden tussen woorden te begrijpen, gebaseerd op kenmerken van de semantische klasse, functie, plaats of tijdstip.

Taak. Het kind kiest twee van drie of vier mondeling aangeboden woorden die iets met elkaar te maken hebben. Bij de opgaven 1 tot en met 12 worden plaatjes getoond, vanaf opgave 13 worden de opgaven alleen mondeling aangeboden en worden geen visuele stimuli gebruikt ter ondersteuning.

Aanwijzingen Volgen (AV)

Doel. Het beoordelen van de vaardigheid van het kind om (a) gesproken aanwijzingen van toenemende lengte en complexiteit te interpreteren, (b) zich de namen en kenmerken (zoals kleur, formaat of plaats) van voorwerpen te herinneren, evenals de volgorde waarin deze werden opgenoemd en (c) uit verschillende afgebeelde mogelijkheden de voorwerpen die werden genoemd te kunnen herkennen. Deze vaardigheden reflecteren de capaciteit van het korte-termijn- en procedureel geheugen.

Taak. Het kind wijst objecten (cirkel, vierkant, driehoek en X) aan in een visuele stimulus als respons op mondeling aangeboden instructies die steeds langer en complexer worden.

Zinnen Formuleren (ZF)

Doel. Het beoordelen van de vaardigheid om complete, semantisch en grammaticaal correcte zinnen te produceren van toenemende lengte en complexiteit (eenvoudige en samengestelde zinnen), op basis van een of twee stimuluswoorden. De zinnen moeten passen binnen een door plaatjes ingeperkte context. De hier gemeten vaardigheid weerspiegelt het vermogen om semantische, syntactische en pragmatische regels en restricties te integreren en doet een beroep op het werkgeheugen.

Taak. Het kind maakt een zin over een aangeboden afbeelding, met één of twee mondeling aangeboden stimuluswoorden.

Zinnen Herhalen (ZH)

Doel. Beoordelen van de vaardigheid van het kind te luisteren naar gesproken zinnen van toenemende lengte en complexiteit, en het herhalen van deze zinnen zonder de zins- en woordbetekenis (semantiek), woordstructuur (morfologie) of zinsstructuur (syntaxis) te wijzigen. Semantische, morfologische en syntactische competentie faciliteren het kortetermijngeheugen.

Taak. Het kind herhaalt mondeling aangeboden zinnen.

Tekstbegrip (TB)

Doel. Evalueren van de vaardigheid van het kind om (a) de aandacht vast te houden tijdens het luisteren naar gesproken teksten, (b) mondelinge verhalen en tekst te begrijpen, (c) vragen te beantwoorden over de inhoud van de gegeven informatie, en (d) strategieën voor kritisch denken te gebruiken om een interpretatie af te leiden die verder gaat dan de gegeven informatie. De vragen dienen om na te gaan of het kind de hoofdgedachte van het verhaal begrepen heeft, feiten en details en de volgorde van gebeurtenissen onthouden heeft, conclusies kan trekken en voorspellingen kan doen.

Taak. Het kind beantwoordt vragen over een mondeling aangeboden tekst.

Definities van Woorden (DW)

Leeftijd. 9 tot en met 18 jaar.

Doel. Beoordeling van de vaardigheid van het kind om (a) woorden/begrippen te analyseren op basis van hun betekeniskenmerken, (b) omschrijvingen te geven van de kenmerkende eigenschappen van woorden/begrippen (semantische klasse, categorie-relaties, gedeelde betekenissen), en (c) betekenissen te omschrijven die het eigene van woorden/begrippen weergeven (uniekheid, betekenisverschillen).

Taak. Het kind definieert een woord dat wordt genoemd en in een zin wordt gebruikt.

Zinnen Samenstellen (ZS)

Leeftijd. 9 tot en met 18 jaar.

Doel. Beoordelen van de vaardigheid van het kind om grammaticaal acceptabele en semantisch betekenisvolle zinnen te formuleren, door aangeboden woorden en woordgroepen te bewerken en te transformeren.

Taak. Het kind maakt twee syntactisch en semantisch correcte zinnen van woorden of woordgroepen die visueel en mondeling worden aangeboden.

Semantische Relaties (SR)

Leeftijd. 9 tot en met 18 jaar.

Doel. Evalueren van het vermogen van het kind zinnen te interpreteren die (a) vergelijkingen maken, (b) plaats of richting aangeven, (c) tijdsverbanden aanduiden, (d) een seriële volgorde bevatten, of (e) worden uitgedrukt in de lijdende vorm.

Taak. Het kind kiest welke twee uit vier visueel en mondeling aangeboden zinnen een antwoord geven op een mondeling gepresenteerde vraag.

Pragmatiekprofiel (PP)

Leeftijd. 5 tot en met 18 jaar

Doel. Identificeren van verbale en nonverbale pragmatische problemen die een negatieve invloed kunnen hebben op de sociale en schoolse interactie en communicatie.

Taak. De onderzoeker legt informatie vast over de communicatieve vaardigheden van een kind, waarbij indien nodig om informatie van een ouder/verzorger of docent wordt gevraagd. De antwoordmogelijkheden lopen van Nooit tot Altijd.

Voor uitgebreide informatie over elke subtest, kunt u de white paper: "CELF-5-NL: De achtergronden van de subtests" downloaden.
www.pearsonclinical.nl/celf-5-nl

Voor de logopedist van de toekomst

www.pearsonclinical.nl/celf-5-nl